

Motiver til Forslag til Sølvs.

1866 §§ 30—31, som godfendes ved Bestemmelsen i Lovforslaget's § 7 om at Nederen altid er personlig ansvarlig for Mandstabskretsfordringer efter Hyses og Tjenestekontrakter, bør imidlertid formentlig ikke have nogen Indflydelse paa Besættningens Panteret for dens Tilgodehavende i Skibet med Fragt. Det vilde næppe være nogen Forbedring af dens Vilkaar at give den personligt Krav paa Nederiet, hvis den til Gengæld derfor skulde miste denne Panteret.

Under Nr. 3 giver § 268 Søpanteret for Fordringer paa Bidrag til almindeligt Havari og hvad dermed sættes i Klasse, for Bodmerisfordringer og Ladningssejeres Fordringer for Gods, der er solgt til Skibets Behov under Rejsen. At der tillægges Ejeren af Genstande, der frivillig opoffres for at redde fra en fælles Fare, Panteret i de ved Opoffrelsen frelst Ting for den Del af Beløbet, som ifølge en rigtig Fordeling falder paa dem, behøver intet Forsvar. Bestemmelsen i D. L.'s 4—3—11, der indskrænker sig til at give Skipperen Tilbageholdelsesret over Godset, er ingenlunde fyldestgørende, navnlig ikke overfor Ladningssejere, hvis Gods maatte være offret. Naar der nævnes Bodmerisfordringer, menes der naturligvis her saadanne, hvorfor Skib og Fragt ere forbodmede; den dem tillagte fortrinlige Søpanteret, som iøvrigt er gammel, er naturligvis begrundet deri, at Laanet maa anses at have været nødvendigt for at bevare de paagældende Værdier, til Bedste for alle i dem Interesserede. I Klasse med Bodmerisfordringer bør derhos, som det er anerkendt i dansk Ret saavel som i flere fremmede Sølve, navnlig den norske, den svenske og den finske, sættes de Fordringer paa Erstatning, som Ejerne af Gods, der sælges til Skibets Behov, have. Saadant Salg er efter Lovforslagets §§ 49 og 52 det yderste Nødmiddel, som Skipperen har, og som han ikke bør gribe til, naar han kan optage Bodmerilaan paa nogenlunde rimelige Vilkaar; det er da i sin Orden, at den Ladningsejer, som med sit Gods kommer til at forstrække det Beløb, som ellers maatte tilvejebringes ved Bodmerilaan, faar samme Ret, som en Bodmerikreditor vilde have faaet. Derimod kan det ikke anses rigtigt med fransk, hollandsk og belgisk Sret i al Almindelighed at stille Fordringer for Laan, der ydes Skipperen til Skibets Behov, ved Siden af Bodmerisfordringer, selv ikke om deslige Laan ydes i Nødstilfælde. Det staar nemlig i Laangiverens Magt at betinge sig Bodmeri, naar virkelig Forudsætningerne herfor ere til Stede, og det er af Vigtighed at fastholde, at da ogsaa Formen iagttages, idet

der derigennem tilvejebringes en Garanti for, at der virkelig foreligger et Nødstilfælde, jfr. ovenfor til § 176, som ellers vilde mangle. Naar der for almindelige Laan til Skipperen, til Bedste for Skibet, ikkun gives Søpanteret under det paafølgende Nr. 4 i § 268, synes Konsekventen at maatte føre til, at den Søpanteret, som ganske vist bør tillægges Skipperen for gjorte Udlæg eller paatagne Forpligtelser, ogsaa bør henføres under dette Numer og ikke stilles lige med Bodmerikreditors Søpanteret efter Nr. 3, og dette maa navnlig ogsaa gælde, hvor Skipperen har gjort Udlæget eller paataget sig personlig Gældsforpligtelse, for derved at undgaa at forbyde Skibet eller at sælge af Ladningen. Det vil nemlig ses, at hvis en modsat Regel opstilles, vil derved aabnes en let Afgang til at omgaa Bestemmelsen om, at der for et Laan, der ikke gives som Bodmerilaan, kun have den ringere Søpanteret efter Nr. 4.

Dette Numer omfatter Resten af Søfordringer, der have Søpanteret i Skib og Fragt, navnlig alle de Fordringer, som grunde sig paa Retshandler, som Skipperen i denne sin Egenkab har indgaaet, paa Misligholdelse af Kontrakter fra hans Side, paa Stadtilføjelser ved Fejl eller Forsæelser fra Skipper eller Mandstabs Side, eller endelig, som ovenanført, paa Udlæg af Skipperen. At der tillægges disse Fordringer, hvorfor Kreditor i Reglen er henvist til at holde sig til Skib og Fragt, Søpanteret heri, er ovenfor nærmere begrundet, ligesom det ogsaa er paavist, at det dog ikke vilde være rigtigt at lade Søpanteretten bortfalde, fordi der i et enkelt Tilfælde ifølge særlig Vedtagelse eller anden Forpligtelsesgrund tillige maatte kunne gøres personligt Krav gældende imod Nederen.

Til Slutning tilføjer § 268 nogle Bestemmelser om, hvad den her omhandlede Søpanteret i Skib og Fragt skal anses at omfatte; hertil er det imidlertid ikke nødvendigt at knytte nogen Bemærkning. Forsaavidt § 268 kun nævner Skib og Fragt som Genstand for den her omhandlede Søpanteret, afviger den fra Frdn. af 1792, der for de deri omtalte Fordringer tillige giver Skipper og Mandstabs Sikkerhed i Nederens indladede Gods, hvormed kan sammenholdes D. L.'s 4—2—5, der i Almindelighed nævner Nederens Gods som det, hvorover Skipperen er „mægtig“. Denne Forandring turde imidlertid være vel begrundet i den Betragtning, at Gennemførelsen af den ældre danske Retts Regel vilde kunne medføre en usforholdsmæssig Behæftelse af det Gods, som forsendes med Ejeren's eget Skib, og derved modvirke saadan Forsendelse, hvortil der ikke er